

Received/Geliş: 12.04.2025 / Accepted/Kabul: 28.04.2025

İSTANBUL'DA BİR LEVANTEN OKULU: ENGLISH HIGH SCHOOL FOR GIRLS

Meryem Mâide AĞALDAY¹

Fahri KILIÇ²

Özet

İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki Pera semti, 19. yüzyıldan itibaren Osmanlı'nın dışa açılma süreciyle birlikte çok sayıda yabancı eğitim kurumuna ev sahipliği yapmıştır. Avusturya Saint George Okulu, Fransız Saint Benoît ve Saint Pulchérie, İtalyan Okulu, Pierre Loti Lisesi, Alman Lisesi ve Pera İngiliz Kız Okulu bu okullar arasında öne çıkmaktadır. English High School for Girls adıyla 1849'da kurulan bu okul, Sultan Abdülmecid'in izniyle, Kırım Savaşı sonrası İstanbul'da sayıları artan İngiliz Levantenlerin kız çocuklarının eğitimi amacıyla açılmıştır. Tanzimat Dönemi'nde açılan okul, İngiliz eğitim sistemine bağlı bir müfredat izleyerek bir yandan İngiliz toplumu mensuplarına, diğer yandan din, dil ve milliyet ayrımı gözetmeksizin Osmanlı tebaasından öğrencilere eğitim vermiştir. Okul, savaşlar ve diplomatik krizler nedeniyle zaman zaman faaliyetlerine ara vermek zorunda kalmış, ancak yine eğitim-öğretime devam etmiştir. 1979 yılında İngiltere'nin tüm yurtdışı okullarını kapatma kararı doğrultusunda, okulun yabancı okul statüsü sona ermiş ve Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı'na devredilmiştir. 1980 yılında lise bölümü açılarak okul, Beyoğlu Anadolu Lisesi adını almıştır. Bu çalışmada Pera İngiliz Kız Okulunun eğitim tarihimiz açısından önemi üzerinde durulacak, bir asırdan fazla eğitim misyonunu başarı ile yürüten okulun eğitim uygulamaları eğitim programları hakkında değerlendirmeler yapılacaktır. Osmanlıdan Cumhuriyete Türk eğitim sistemi içerisinde yabancı okulların geçirdiği merhaleler okulun tarihi üzerinden değerlendirilecektir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme tekniği kullanılmıştır. İncelemede alan yazınının dışında, arşiv kaynakları, süreli yayınlar, tetkik eserler ve anılara başvurulmuştur. Elde edilen bulgular ışığında Pera İngiliz Kız Okulunun Osmanlıdan Cumhuriyet'e yürüttüğü eğitim öğretim faaliyetleri ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı İmparatorluğu, Cumhuriyet dönemi, eğitim, yabancı okullar, Pera İngiliz Kız Okulu.

A LEVANTINE SCHOOL IN İSTANBUL: ENGLISH HIGH SCHOOL FOR GIRLS

Abstract

The Pera neighbourhood in the Beyoğlu district of Istanbul has been home to many foreign educational institutions since the 19th century with the Ottoman opening to the outside world. The Austrian Saint George School, the French Saint Benoît and Saint Pulchérie, the Italian School, the Pierre Loti High School, the German High School and the Pera English High School for Girls stand out among these schools. Founded in 1849 under the name English High School for Girls, this school was opened with the permission of Sultan Abdülmecid for the education of the daughters of British Levantines, whose number increased in Istanbul after the Crimean War. Opened during the Tanzimat Period, the school followed a curriculum based on the British education system and provided education to members of the British community on the one hand, and to students from Ottoman subjects regardless of religion, language and nationality on the other. The school had to suspend its activities from time to time due to wars and diplomatic crises but continued to provide education. In 1979, in line with Britain's decision to close all its schools abroad, the school's status as a foreign school was terminated and it was transferred to the Ministry of National Education of the Republic of Turkey. In 1980, the high school department was opened, and

¹ Doktora Öğrencisi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, E-Mail: meryemagalday@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5442-8921>

² Prof. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi, E-Mail: kilic_f@ibu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-0882-5811>

the school was renamed Beyoğlu Anatolian High School. In this study, the importance of Pera English Girls' School in terms of our educational history will be emphasized, and evaluations will be made about the educational practices and educational programs of the school, which has successfully carried out its educational mission for more than a century. The stages of foreign schools in the Turkish education system from the Ottoman Empire to the Republic will be evaluated through the history of the school. In this study, document analysis technique, one of the qualitative research methods, was used. In addition to the literature in the field, archival sources, periodicals, research works and memoirs were consulted. In the light of the findings obtained, the educational activities of Pera English Girls' School from the Ottoman Empire to the Republic are discussed.

Keywords: Ottoman Empire, Republican period, education, foreign schools, Pera English High School for Girls.

Giriş

Osmanlı Devleti'nde III. Selim ve II. Mahmud dönemindeki reformlar, eğitimde yenilikleri başlatmış, Tanzimat ve Islahat Fermanlarıyla bu yenilikler somutlaşmıştır. 1839 Tanzimat Fermanı yabancı okullar konusuna doğrudan değinmese de azınlıklara hukuki eşitlik sağlamış, 1856 Islahat Fermanı ise gayrimüslimlere okul açma ve geliştirme izni vermiştir. Bu izne dayalı olarak azınlıklar ve yabancı devletler Osmanlı ülkesinde rahatça okullar açmaya başlamıştır. Bu okullar başlangıçta mezheplere göre, daha sonra himaye eden devletlerin adıyla sınıflandırılmıştır. Katolik mezhebi diğer mezheplere kıyasla sayıca üstün ve etkiliyken, Protestanlar ve diğer mezhepler zamanla etkilerini artırmıştır.³

Osmanlı İmparatorluğu, 19. yüzyılda Avrupa ile ilişkilerini derinleştirirken, Kırım Savaşı (1853-1856) bu sürecin dönüm noktalarından biri olmuştur. Savaş sırasında ekonomik sıkıntıların baş göstermesi sebebiyle Osmanlı Devleti, Batı Avrupa'dan, özellikle Fransa ve İngiltere'den borç almaya başlamıştır. Bu durum, imparatorluğun yabancı güçlere ekonomik bağımlılığını arttırmıştır. Osmanlı Devleti'nin Batı Avrupalı muadillerine olan mali ve stratejik bağımlılığı, siyasi, ekonomik ve kültürel açıdan yabancı varlığının öneminin dramatik bir şekilde artmasının da önünü açmıştır.⁴

Ayrıca Osmanlı başkentindeki kayda değer etkilerden biri, başta kiliseler, kulüpler, bankalar, şirketler ve okullar olmak üzere Avrupalıların ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik kuruluşların artmasına yol açmıştır. Toplumların şekillendirilmesi ve yönlendirilmesinde oynadığı rol göz önüne alındığında eğitim kurumları olan okulların, politik, ticari ilişkiler içerisinde oldukları ülkelerde bir nevi kolonyal bir sistem inşa eden yabancı ülkelerin kültürel diplomasinin merkez noktası olduğunu söylemek mümkündür.⁵

19. Yüzyılda dünya genelinde ticari ilişkilerin artmasıyla birlikte, Osmanlı Devleti'nde Avrupa'dan gelerek, İstanbul'a yerleşen Levanten adı verilen azınlıklar, Osmanlı ekonomisinde ve Avrupa ülkeleriyle siyasal, diplomatik ilişkilerde etkin, rol üstlenmişlerdir. Yerleşik yabancılar olarak da tanımlanan Levantenler Osmanlı sosyo-ekonomik ve kültürel yaşamı üzerinde son derece önemli etkilere yol açmıştır. Bu yüz yılda sayıları 14000'e ulaşan İngiliz,

³ Yücel, M.S. *Türkiye'de yabancı okullar ve azınlık okulları (1925-1926)*.

⁴ Eldem, E., "Ottoman Financial Integration with Europe: Foreign Loans, the Ottoman Bank and the Ottoman Public Debt." *European Review* 13, no. 3 (2005): 431-445.

⁵ Maessen, *Building Beyoğlu: Histories of place in a central district in Istanbul*.

İtalyan, Fransız, Macar ve Slav kökenlilerden oluşan Levantenler İstanbul'da Journalde Constantinople, Le Courier d'Orient, Stamboul, La Turquie gibi LevantHerald, Levant Times gibi Fransızca, İngilizce, Almanca ve İtalyanca yayın organları çıkartmıştır.⁶ Levantenler genellikle, Pera ve Galata'da ikamet etmiş,⁷ Osmanlı Devleti'nin sanatsal birikimini önemli ölçüde etkilemiş, zenginlikleri yanında eğitime önem vermiş ve okullar açmışlardır.⁸ Levantenlere ait bu okulların en eski örneklerinden birisi de Osmanlı İmparatorluğu'nun Birleşik Krallık ile 16 Ağustos 1838 tarihinde imzaladığı ticaret⁹ antlaşmasından sonra artan İngiliz kolonisinin çocukları için 1849 yılında açılan Pera İngiliz Kız okuludur.

1. Pera English High School for Girls Tarihçesi

Osmanlı-İngiltere ilişkilerinin odak noktası olan İngiltere Büyükelçiliği mensuplarının çocuklarını eğitmek üzere kurulan okulların en eski örneklerinden bir İngiliz Kız Okulu (English High School For Girls)'dur.¹⁰ İngiliz Kız Okulu Kırım Savaşından sonra Sultan Abdülmecit tarafından İngiliz Büyükelçisi Viscont Stratford de Redcliffe'in eşi Lady Stratford de Redcliffe'e hediye olarak verilen binada eğitim öğretim faaliyeti yürütmüştür.¹¹ Padişah, Lady Stratford de Redcliffe'e İstanbul'un Beyoğlu Semti İstiklal Caddesi Tomtom Mahallesi Nuriziya Sokak 12 numaradaki bugünkü okul binasının bulunduğu arsayı ve bu arsa üzerinde bulunan 6 adet mağazayı hediye etmiştir.¹² Bu hediyein Osmanlı sultanı Abdülmecit ve İngiliz Büyük Elçisi Stratford Canning'in geliştirmiş oldukları ilişkinin bir sonucu olduğu düşünülmektedir. Sultan Abdülmecid, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü ve egemenliğini koruma amacıyla 19. yüzyılda özellikle Rus tehdidine karşı İngiltere'ye siyasi olarak yakınlaşmıştır. Bu süreçte İngiltere'nin İstanbul'daki Büyükelçisi Stratford Canning ile yakın ve stratejik bir dostluk kurmuştur. Canning, sıradan bir diplomattan çok, Osmanlı iç ve dış politikalarında etkili bir isim haline gelmiştir. Bu yakınlaşmanın bir göstergesi olarak, Kırım Savaşı sırasında İngiltere Osmanlı'nın yanında yer almış, iki ülke arasında ciddi bir ittifak oluşmuştur. Fransa bu ilişkiden rahatsızlık duyması üzerine Sultan'a Lejyon Donör nişanı vermiş, buna karşılık İngiltere de Sultan Abdülmecid'e en prestijli nişanı olan **Dizbağı Nişanı (Order of the Garter)'nı vermiştir. Bu nişan ilk kez bir Müslüman hükümdara verilerek diplomatik anlamda büyük bir jest yapılmıştır. Sultan bu nişanı büyük bir memnuniyetle kabul

⁶ İlber Ortaylı, *Levantenler; Düinden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul 1994, s. 204-207.

⁷ Tellan, E. B. (2022). Vjerman Kursar'ın Croatian Levantines in Ottoman Istanbul kitabı üzerine bir inceleme. *Kadim*, 4, 99–103. <https://doi.org/10.54462/kadim.1166318>

⁸ Raziye Oban (Çakıcıoğlu), "Levanten Kavramı ve Levantenler Üzerine Bir İnceleme" *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, ss. 337-356. .352.

⁹ 1838 yılında Osmanlı İmparatorluğu ile İngiltere arasında imzalanan Ticaret Antlaşması (Balta Limanı Anlaşması), Osmanlı'nın ekonomik olarak Avrupa'nın en güçlü devleti olan İngiltere'ye bağımlı hale gelmesine sebep olmuştur. Özdemir A.U. "Osmanlı Modernleşmesinin İktisadi Boyutu". *Journal of Anglo-Turkish Relations* 6, sy. 1 (Ocak 2025): 25-49.

¹⁰ Cumhuriyetin ilk yıllarında okul, "İstanbul İngiliz İnas Mekteb-i Ali" olarak faaliyetlerini sürdürmüştür. Büyükkarcı, S. "İngiliz Okulları ve Tarihi Gelişimi." *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 6. (1999): s.168

¹¹ Maessen, 2019.; Atlı, 2015

¹² BAO. M-29-08-1854; Atlı, 2015

etmiş, getiren elçilere değerli hediyeler verilmiş ve İngiltere Kraliçesi Victoria'ya bir teşekkür mektubu yazılmıştır. Bu bağlamda, muhtemeldir ki İngiliz elçisinin eşine okul binasının hediye edilmesi, İngiltere-Osmanlı dostluğunun bir sembolü olarak, English High School for Girls'ün kuruluşuna vesile olmuştur.¹³

Okul ve altındaki 6 mağaza İngiliz Büyükelçiliği adına kaydedilerek vergiden muaf tutulmuş, yine İngiliz Büyükelçiliği tarafından İngiliz Okulu olarak ve İngiliz çocuklarına mahsus olmak şartıyla kurulmuştur.¹⁴ Okulun açılış tarihi ile ilgili iki farklı görüş bulunmaktadır. Birinci görüşe göre okul 20 Aralık 1860 tarihinde açılmıştır. Alexander Stuart Boyd ve gravür sanatçısı W.T. Maud'un 20 Aralık 1860 tarihinde yayınlanan The Graphic dergisinde yer alan gravürden yola çıkılarak iddia edilmiştir. (Ek 1)¹⁵

İkinci görüş ise Cumhuriyet döneminde okulda görev yapan okul müdiresi Bayan Thompson'ın anılarından yola çıkılarak kaleme alınan okul yıllığında okulun 1849'da Jane Walsh tarafından kurulduğu yönündedir.¹⁶ Okulun günümüzdeki kayıtlarında ve hatta okulun üniformalarında/ kıyafetlerinde de kuruluş tarihi 1849 yılı olarak belirtilmektedir.¹⁷ (Ek) Bayan Thompson, iddiasını kanıtlamak için İstanbul'da 1872'de yılında ölen Jane Walsh'ın mezar taşında yer alan bir yazıtı kanıt olarak göstermektedir. Tarabya'daki eski Kırım Mezarlığı'na defnedilen okulun ilk müdiresinin mezarının kitabesinde, dönemin İngiliz Büyükelçisi Stratford Canning'in himayesinde kurulan bir kurumda 23 yıl boyunca çalıştığı belirtilmektedir. Bu nedenle okulun daha erken bir dönemde 1849 yılında kurulduğu iddia edilmektedir.¹⁸

İnformel olarak 1849 formel olarak 1860 yılında eğitim öğretime başlayan okul 1853 Kırım Savaşı sırasında 6 yıl kapalı kalmıştır.¹⁹ Kırım Savaşından sonra 1859-1877 yılları arasında eğitimine devam etmiş, daha sonra 1877 Osmanlı-Rus Savaşı'nın yaratmış olduğu atmosfer ve uygun başöğretmen bulmakta yaşanan güçlükler nedeniyle okulun öğrenci sayısı azalmış ve 1877 yılında tekrar kapatılmıştır.²⁰

Dönemin İngiliz Büyük Elçisi Viscont Stratford de Redcliffe ve eşi Lady Stratford de Redcliffe, okul için desteklerini uzun yıllar sürdürmüşlerdir.²¹ Bu dönemde toprak mülkiyeti yabancı ülkeye ait bir kurum adına kaydedilemediğinden, mülk önce Stratford Canning'in eşi, daha sonra Lady Stratford de Redcliffe adına kaydedilmiştir. Lady Stratford idaresinde ve ondan sonraki birkaç yıl boyunca okul başarıları devam etmiştir. Savaş bittikten sonra Lady Stratford okul açmak için birtakım girişimlerde bulunmuştur. Kayıtlarda yer alan 347, 349, 351,

¹³ Subaşı, T. "Stratford Canning'in Raporlarına Göre Sultan Abdülmecid ve Ona İngiltere Tarafından Verilen Dizbağı Nişanı (Knight of the Garter)" Belleten 80, no. (2016): 157-176. <https://doi.org/10.37879/belleten.2016.157>.

¹⁴ Atlı, 2015

¹⁵ <https://www.levantineheritage.com/girls-high-school.htm>

¹⁶ The National Archives, 'Foundation Deed of Girls School at Constantinople, akt. Measen, 2019.

¹⁷ <https://kampusstore.com/urun/beyoglu-anadolu-lisesi-welcome-pack>

¹⁸ <https://www.frmtr.com/liseler/1075472-beyoglu-anadolu-lisesi.html>

¹⁹ https://www.youtube.com/watch?v=G2h45_JyiUM, Beyoğlu Anadolu Lisesi TRT OKUL Belgesel

²⁰ https://www.youtube.com/watch?v=G2h45_JyiUM, Beyoğlu Anadolu Lisesi TRT OKUL Belgesel

²¹ BAO. M-29-08-1854

353, 355, 357 ve 359 numaralı okul arazisinin bulunduğu binada okulun yeniden açılması için bir komite kurulmuştur. Bu komite Margon Hugh Faster, Robert Hamiltonlong, James William Whittall (Türkiye-İngiliz Ticaret Odası kurucu başkanı)²², William Jew, Demetrius Nicholas Tomrace ve Frederick William Symtha²³(İrlanda'nın sekizinci Vikontu Strangford ve Birleşik Krallık'ın üçüncü Baronu)'gibi levantta etkili levanten ailelerin üyelerinden oluşturulmuştur. Komitenin girişimleri sonucunda hiçbir din ya da ırk ayrımı gözetmeksizin İngiliz eğitim sistemi temeline dayanan okul 12 Ocak 1881'de tekrar açılmıştır. Genç kızları eğitmek için açılan okul tüm milletlerden öğrenci kabul edilmesine eğitim dilinin de İngilizce olmasına karar verilmiştir.²⁴

Bu arada Yabancı devletler Islahat Fermanı'nın ilanından sonra Osmanlı topraklarında yeni okullar açma girişiminde bulunmaya başlamışlardır. Bu dönemde gayrimüslim tebaaya tanınan haklar sonucunda yabancılara ait yeni okullar kurulmuştur. Ayrıca 1867 tarihinde çıkartılan kanunla yabancılara Hicaz vilayeti dışındaki mütekabiliyete bağlı taşınmaz edinimi tanınmış, emlak satın alma hakkına sahip olmuşlardır.²⁵

Türk arazi kanunun değişmesi ve arazinin Büyükelçilik ya da Konsolosluk gibi tek bir kurumun adına devredilmesine izin verilmesi üzerine Leydi Stratford, 1881 yılında okulun mülklerini İngiliz Büyükelçiliği'ne devretmiştir.²⁶ Başöğretmen ya da vakıf senedindeki adıyla Kadın Müdür ve öğretmen kadrosu atanmıştır. 1900'de belediye gereksinimleri, okulun ön cephesinin önemli bir kısmının Pera'nın ana caddesine verilmesini gerektirdiğinden, bina ve altında bulunan mağazalar yıkılmıştır. Bu yıkım sonrasında geriye kalan 485 m² alanda 1886-1900 yılları arasında İngiliz Sefaretinin talebi üzerine 18 Temmuz 1900 tarihli tezkere ile yeni bir bina inşa edilmiştir. Okulun ihtiyaçlarını gidermek ve tekrar kurulmasını sağlamak için İngiliz vatandaşları arasında bir kampanya başlatılmış ve zengin velilerden hisse senedi karşılığı para toplanmıştır. Toplanan tutarla günümüzde de kullanılan Pera mimarisinin örneklerinden bir okul inşa edilmiştir.²⁷

1914 yılına gelindiğinde Birinci Dünya Savaşı nedeniyle okul yine altı yıllığına kapatılmıştır.²⁸ 1922'de tekrar eğitime başlayan okulda, tamamen bir İngiliz Lisesi modeline dayanarak İngilizce eğitimin İngiliz öğretmenler tarafından verildiği, öncelikle İngiliz ve diğer yabancı kızların yanı sıra bir kez daha gayrimüslim üst ve üst orta sınıflardan gelen kızlara yönelik olan bir eğitim anlayışı sürdürülmüştür.²⁹ Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılması ve

²² <https://www.levantineheritage.com/whittall-letter.html>

²³ https://en.wikisource.org/wiki/Dictionary_of_National_Biography,_1885-1900/Smythe,_Percy_Ellen_Frederick_William

²⁴ FCO13/48 akt. Atlı, 2015.

²⁵ Kara, A., Çavdaroglu, M. "20. Yüzyılda Osmanlı Toprakları Üzerinde Kurulan Nişantaşı İngiliz Erkek Mektebi Üzerine Bir Değerlendirme." *Asia Minor Studies* 9, no. 2 (2021): 814-827.

²⁶ Ertaş, Ş., ve G. Y. Öztürk. "Yabancıların Taşınmaz Edinmesindeki Gelişmeler ve Türkiye'deki Son Durum." *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi* 23, no. 3 (2017): 441-484.

²⁷ Maessen, 2019; Post Cenebras Lux, "Beyoğlu Anadolu Lisesi", S.1, Ocak 2008

²⁸ Thompson, D. E. 'The English Highschool for Girls İstanbul', 86-87.

²⁹ FO 924/35 British Schools in Ankara and İstanbul 1944., akt.Maessen, 2019

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasının ardından, 1923 yılında İngiliz Kız Okulu'na yerleşik bir yabancı okul statüsü tanınmıştır.³⁰

Lozan Antlaşması ile yabancı okulların statüsü, antlaşmaya ek mektuplarda “Bu devletlerin 30 Ekim 1914 tarihine kadar tanınmış olan din, eğitim, sağlık ve refah kurumlarının varlıklarını sürdürecekleri, bu kurumlara Türk okulları gibi muamele edileceği, kamu düzenine ve kanun ve yönetmeliklere sadık kalacakları ve iyi niyetle denetlenecekleri belirtilmiştir. Bu haliyle okulların mevcut hakları, az ya da çok, korunmuştur. Fakat Türkiye-İngiltere diplomasinin bu durumu İngiliz Kız Okulu için bazı sorunlara yol açmıştır.³¹

Türk hükümeti, Lozan Antlaşması sonrasında yabancı okullar için binaların yerlerinde yapılacak herhangi bir değişikliğin veya binaların yeniden inşasının, okulların Lozan Antlaşması hükümleri uyarınca korunan yabancı kuruluşlar olarak özel statülerini kaybedecekleri anlamına geleceğini ve bu tür değişiklikler yapılacaksa statülerinin yeniden müzakere edilmesi gerekeceğini belirtmiştir. Bu durum karşısında İngiliz hükümeti ise mevcut statüsünü sürdürmüştür, dolayısıyla da okulların derin mali sorunları da devam etmiştir. 1926'da Millî Eğitim Bakanlığı tarafından denetlenen okulda Millî Eğitim Bakanlığı uygulamalarına uyulmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca bakanlık tarafından tayin edilen öğretmenlerin okulda çalıştırılması kabul edilmediğinden, bu şart sağlanana kadar 1926'da okul tekrar kapatılmıştır.³² Öğretim Birliği Yasası'nın çıkarılması üzerine, 1943 yılında okulun öğretim programı ve yönetmeliği, yasa uyarınca yeniden düzenlenmiştir.³³

1943'te İngiltere tarafından okul binasının Büyükelçilik adına kaydedilmesi için birtakım girişimlerde bulunulmuştur. Bugüne kadar tapu kaydı yapılmayan bina ve altındaki mağazaların, elçilik üzerine kaydedilmesi için başvuru yapılmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı'nın yapmış olduğu incelemeler sonrasında 1914 tarihli kanuna göre yabancı devletlerin büyükelçilik ya da elçilik binalarının dışında kalan binaların kayıt altına alınamayacağı bildirilmiş, bu girişimler sonuçsuz kalmıştır.³⁴

English High School for Girls, kâr amaçsız açılan bir kurum olarak eğitim öğretim faaliyetlerini yürütmüştür. Okulun ihtiyaçları ve eğitimcilerinin maaşları, İngiliz ailelerden alınan bağışlarla ve öğrenim ücretleriyle karşılanmıştır. Türkiye içerisindeki mali değişimler, II. Dünya Savaşı gibi okulun ekonomik durumunu sekteye uğratan gelişmeler olsa da İngiliz hükümeti okulu desteklemeye devam etmiştir. 1967 yılına kadar gelen yardımlarla kendini idame ettirmeye çalışan okulun ekonomik durumunun kötü bir hal almaya başlamasıyla, okul idaresi, 625 Sayılı Özel Eğitim Kanununa göre Türk Özel Okulu statüsüne göre okulun düzenlenmesini ve üyelerinin İngilizlerden ve Türklerden oluştuğu Türk vakıfları tarafından idare edilen bir vakıf kurulmasını talep etmiştir. Fakat bu talep reddedilmiştir. Bunun üzerine

³⁰ FCO 13/48 English Schools in Turkey 1968. Akt. Meassen, 2019

³¹ Hadimoğlu, N.Ö., 'Minority Schools, Foreign and International Schools in the New Law on Private Educational Institutions', *Ankara Law Review*, Vol. 5:1 (2008)

³² Kılıç, S., *Türk-Alman İlişkileri ve Türkiye'deki Alman Okulları, (1852'den 1945'e kadar)*, Ankara 2005, s.152

³³ Athi, 2015.; Beyoğlu Anadolu Lisesi Arşivi

³⁴ BOA/ 37250- 149528- 18

öğrenim ücretlerine zam yapılması teklif edilmiş ancak bu teklif de Millî Eğitim Bakanlığı tarafından reddedilmiştir. Okulun yabancı okul statüsü, Margaret Thatcher'ın Birleşik Krallık'ta Başbakan olarak seçilmesi ve 1979 yılında tüm yabancı okulları kapatma kararının ardından sona ermiştir. Okullar yine de kapatıldıktan sonra İngilizce eğitim veren kurumlar olarak devam etmiş, 7 Ağustos 1979'da İngiliz Büyük elçisinin teklifiyle okul ve okula ait gayrimenkuller tamamen Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlanmıştır. Devlet lisesi sistemi olan Anadolu Lisesi sisteminde yeniden açılmıştır. Okulun adı İngiliz Kız Ortaokulu adını almıştır.³⁵ 1980 yılında Lise bölümü açıldıktan sonra okulun adı Beyoğlu Anadolu Lisesi olarak değiştirilmiştir.³⁶

1.1. Okul Yönetimi ve Yönetmeliği

English High School for Girls'ün ilk yöneticisi (1849-1872), Miss Jane Walsh'dır. Okul müdürleri çoğu seçkin okullardan mezun olmuş, iyi eğitilmiş kişiler arasından seçilmiştir. Örneğin Miss Daisy Estella Thompson, Cambridge Üniversitesi'ne giren ilk kadınlardan birisi ve Matematik bölümünü birincilikle bitirmiştir.³⁷ 1849'dan günümüze kadar English High School'da görev yapmış müdürlerin listesi aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. English High School for Girls Müdür Listesi

Müdür Adı Soyadı	Görev Yaptığı Yıllar
Miss Jane Walsh	1849-1872
Miss Gertrude Walsh	1872-1877
Miss Hall	1882-1883
Miss Porter	1883-1891
Miss Green	1891-1908
Miss Chartes	1908-1914
Miss Elizabeth Lightood	1920
Miss Hugh Jones	1921-1925
Katherine Thomas	1925-1929
Miss Clara Macleod	1929-1932
Miss Daisy Estelle Thompson	1932-1963

³⁵ Maessen, 2019

³⁶ Athi, 2015

³⁷ <https://levantineheritage.com/note151.htm>

Journal of Anglo-Turkish Relations / Volume 6 Number 2 June 2025

Guyneth Pamela John	1963-1974
Miss Evelyn İmrie	1974-1975
Mrs Sheila Algaş	1975
Mrs Gwyneth Dowds	1975-1979
İnciser Akpınar	1979-1985
Gülay Hacısalihoğlu	2019-

Okulun sağlıklı bir şekilde yönetilmesi amacıyla 1952 yılında bir yönetim kurulu kurulmuştur. Yönetim kurulu; Avukat Tayyar Çullu, Ord. Prof. Asaf İrmak, Hugh Edgar, La Fontaine, John Alexander Livingstone, Peter Lindsay, Gregor Macgregor, Antony Mackenzie Simith, Robert Antony Newbery, Sidney Edward Payn Nowill, Doç. Dr. Osman Okyar, Charles William Piper, Donald Aifred Riddle, Gardon Caligny Whitteridge, Prof. Dr. David Gwyn Williams, William James Yardley gibi yüksek tahsilli isimlerden oluşmuştur. Yılda en az iki kere toplanan kurul üyelerinin görevleri okulun bütçesini, okul için yapılan yatırım girişimlerini değerlendirmiştir.³⁸

Okulun ilk yönetmeliği 14 Mayıs 1952'de, Talim ve Terbiye Kurulu ve okulun eğitim öğretim yönergelerinden oluşturulmuştur.³⁹ 22 Temmuz 1959 tarih ve 323.10.4/1306 sayılı yazısı üzerine yenilenmiştir.⁴⁰ Yönetmelik 108 maddeden oluşmuştur.⁴¹ Yönetmelikte sürekli olarak düzeltmeler yapılmaya devam edilmiştir. Bu değişiklikler aşağıda belirtilmiştir:

- 9 Ocak 1953 tarihinde 42 ve 64.maddeler: Bu maddeler okula başlama yaşı ile sınıf geçme başarısı ile ilgilidir.
- 19 Şubat 1953 tarihinde 53.madde: Öğrencilerin devamsızlıkları ile ilgilidir.
- 17 Eylül 1954 tarihinde 45 ve 46.maddeler: Okul ücretleri ile ilgilidir.
- 4 Kasım 1959 tarihinde yapılan değişiklikle birlikte yönetmelik maddeleri 19 adet başlık altında toplanmıştır. Bu başlıklar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

³⁸ FO13/48; FO195/2716, akt. Atlı, 2015, s.45

³⁹ Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Kararları, 14 Mayıs 1952, s.56

⁴⁰ Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Kararları, 4 Kasım 1952, s.308

⁴¹ Atlı, 2015, s.67

Şekil 1. English High School for Girls yönetmeliği

Yönetmelikte yapılan yenilikler yalnızca okulun ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleşmemiş, aynı zamanda Türk eğitim sistemindeki millileşme hareketleri de bu değişiklikleri ülke çapındaki tüm yabancı okullarda zorunlu kılmıştır. Bu okullarda misyonerlik faaliyetlerini önlemek için Türk vatani, Türk milleti ve onun rejimi aleyhine veya Türk rejimine ve inkılaplarına aykırı ideolojiler lehine telkinleri ihtiva eden, Türkiye ve Türkler hakkında yanlış bilgiler veren eserlerin kesinlikle bulundurulamayacağı belirtilmiştir. Yönetmelik 1975 yılında tekrar düzenlenmiş, 108 maddeden 185 maddeye detaylandırılarak genişletilmiştir.⁴²

1.2. English High School for Girls 'da Eğitim ve Öğretim

İngiliz Kız Okulu, yayınlanan ilk yönetmeliğine göre, 8 yıl süren eğitim-öğretime önce temel (anaokulu-ilkokul), hazırlık ve ortaokul seviyesinde olmak üzere 3 ana bölüm olarak başlamış, sonrasında ise lise seviyesinde hem yatılı hem gündüz eğitim vermiştir. Eğitim programları ise İngiliz okullarındaki eğitim programları doğrultusunda oluşturulmuştur. Ana okulu 4,5,6 yaşındaki hem erkek hem de kız öğrencileri kabul etmiştir. İlkokul bölümüne ise erkek çocuklar da kabul edilmiştir. İlkokul ve ortaokula yalnızca yabancı uyruklu öğrenciler alınmıştır. Ortaokul eğitimi ise hazırlık ve normal dönemden oluşmuştur.⁴³ Her bir eğitim dönemi için ücretle öğrenci kabul eden okul, başarılı olup ihtiyaç sahibi olan öğrencilerin ücretsiz (tam burslu) ya da yarım ücretli (yarım burslu) olarak eğitimini üstlenmiştir.⁴⁴

İngiliz kız okulundaki müfredatın temel amacı İngiliz kültürüne dair geniş kapsamlı bilgilerle bir İngiliz anlayışı oluşturmak, İngiliz dilini öğretmek ve İngiliz kültürüne karşı sempati kazandırmak olmuştur. Okuldan mezun olanlara Londra'da eğitim hakkı tanınmıştır.⁴⁵ Okulun eğitim dili İngilizce ve Fransızca olarak belirlenmiştir.⁴⁶ Okulun 1922 yılındaki tekrar açılışından sonra yeni Türkiye Cumhuriyeti kurulana dek ders müfredatları İngiliz okullarına

⁴² Atlı,2015, s. 69

⁴³ Atlı, 2015, s.43-44

⁴⁴ BOA/26- 137- 1

⁴⁵ Atlı, 2015, s.75

⁴⁶ Atlı,2015, s. 82

Journal of Anglo-Turkish Relations / Volume 6 Number 2 June 2025

paralel şekilde oluşturulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti'nde eğitim sisteminde birtakım reformlar yapılmış, İngiliz Kız Okulunun programı da bu reformlara uyum sağlamıştır. Ortaokulda verilen dersler Türk Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenerek müfredata dahil edilmiştir.

Çoğunlukla İngiliz bürokratlarının çocuklarının gittiği okula Türkiye sınırları içinde yaşayan diğer gayrimüslim, yabancı (İtalyan, Rus, Yahudi.)⁴⁷ ve Türk ailelerin çocukları da kabul edilmiştir. Örneğin İngiliz Lakaplı Ahmet Besim Paşa ile İngiliz kökenli Firdevs Hanım'ın kızı, aynı zamanda Türk hemşireliğinde öncü bir isim olan Safiye Hüseyin Elbi'nin kız kardeşi Fatma Hüseyin (1910) ve Harbiye mezunu Erzurum Milletvekilliği de yapmış olan (1936-1942) Pertev Paşa'nın kızı Nevin Pertev (1925), bu okulda eğitim görmüştür.⁴⁸ Değerlendirme raporlarından anlaşılacağı gibi, okulda çoğunluğu İngilizce dil becerileri olmak üzere Türkçe, Fransızca, geometri, aritmetik, coğrafya gibi temel kabul edilebilecek derslerin tümü verilmiştir. 1910, 1925, 1927, 1928, 1937, 1947-1948, 1973-1974, 1974-1975 ve 1977 yıllarında verildiği bilinen dersler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.⁴⁹

Tablo 2. English High School for Girls 1910 yılında verilen dersler

Ders Adları (İngilizce-Türkçe) 1910			
İngilizce	Türkçe	İngilizce	Türkçe
Scripture or Extra Subject	Kutsal Yazılar veya Ek ders	Spelling	Yazım
Arithmetic	Aritmetik	Composition	Kompozisyon
Algebra	Cebir	Geography	Coğrafya
Geometry	Geometri	History	Tarih
English Grammar	İngilizce Dil Bilgisi	Science	Fen Bilgisi
English Literature	İngiliz Edebiyatı	Translation	Çeviri
Word Book	Kelime-Sözlük Çalışması	French	Fransızca
Reading	Okuma	Drawing	Resim
Recitation	Ezbere şiir/metin okuma	Music	Müzik
Writing	Yazma	Needlework	Dikiş-Nakış

Tablo 3. English High School for Girls 1925 ve 1927 yılında verilen dersler⁵⁰

Ders Adları (İngilizce-Türkçe) 1925 ve 1927			
İngilizce	Türkçe	İngilizce	Türkçe
Scripture or Extra Subject	Kutsal Yazılar veya Ek ders	Arithmetic	Aritmetik
English Language	İngilizce Dil	Geometry	Geometri

⁴⁷ BOA/26- 137 – 1 İtalyan tebaasından Rita Ayaş'ın ve Türk İngiliz Kız Okulu'na kabul yazısı; BOA/26 - 137 - 1

⁴⁸ BEL-MTF-032795-001., English High School for Girls öğrencisi Nevin Pertev'in değerlendirme raporu;

⁴⁹ <https://www.onlineburak.com/en/product/7180320/istanbul-english-high-school-for-girls-okulu-degerlendirme-raporu-pertev-pasa-n>; https://www.kitantik.com/product/Antigone-Semine-Pavlovitch-English-High-School-For-Girls-1927-Zerrin-Sabri-Donem-Karnesi_1br9qfy14o2v60e1cas

⁵⁰ English High School for Girls öğrencisi Nevin Pertev'in 1925 değerlendirme raporu; English High School for Girls öğrencisi Semine Pavlovitch'in değerlendirme raporu

English Literature	İngiliz Edebiyatı	Algebra	Cebir
Reading	Okuma	Turkish	Türkçe
Recitation	Ezbere şiir/metin okuma	French	Fransızca
Composition	Kompozisyon	Handwork	El işi
Spelling	Yazım- Yazım Kuralları/ Heceleme	Hygiene	Hijyen-temizlik
History	Tarih	Physical Training	Fiziksel Eğitim
Geography	Coğrafya		

Tablo 4. English High School for Girls 1928 ve 1937 yıllarında verilen dersler⁵¹

Ders Adları (İngilizce-Türkçe) 1928 ve 1937			
İngilizce	Türkçe	İngilizce	Türkçe
English	İngilizce	Hygiene	Hijyen
Arithmetic	Aritmetik	Physics	Fizik
Algebra	Kimya	Nature Study	Doğa Çalışmaları
Geometry	Geometri	Drawing	Resim
French	Fransızca	Handwork	El işi
Latin	Latince	Class Singing	Müzik
Turkish	Türkçe	Physical Training	Fiziksel Eğitim
History	Tarih	Dancing	
Geography	Coğrafya		

Tablo 5. English High School for Girls ortaokul bölümünde 1947 ve 1948 yıllarında verilen dersler⁵²

Ders Adları 1947-1948	
Türkçe	Geometri
Tarih	Tabiat Bilgisi
Türkiye Coğrafyası	Fransızca
Yurt Bilgisi	Resim ve Elişi
İngilizce	Müzik
İngilizce Tarih-İngilizce Coğrafya	Jimnastik
Aritmetik	Oyun

Tablo 6. English High School for Girls 1973 ve 1974 yıllarında verilen dersler⁵³

Ders Adları (1973-1974)	
Türkçe	Fen Bilgisi
Tarih	Sağlık Bilgisi
Coğrafya	Resim
Yurt Bilgisi	Beden Eğitimi ve Oyun
İngilizce ve Edebiyat	Müzik
Fransızca	Din

⁵¹ English High School for Girls öğrencisi Antigone Pavlovitch'in 1928 değerlendirme raporu; English High School for Girls öğrencisi Selma Tully'nin 1937 değerlendirme raporu.

⁵² Athl, 2015, s.77-78

⁵³ Athl, 2015, s.82

Journal of Anglo-Turkish Relations / Volume 6 Number 2 June 2025

Tablo 7. English High School for Girls 1974 ve 1975 yıllarında verilen dersler⁵⁴

Ders Adları (1974-1975)	
Türkçe	Resim
Sağlık Bilgisi	Beden Eğitimi ve Oyun
Sosyal Bilgiler	Müzik
Ahlak	Din Bilgisi
İngilizce	Muhasebe (Seçmeli ders)
Fransızca	Pratik Fen Bilgisi (Seçmeli ders)
Matematik	Oyun
Fen Bilgisi	Rehberlik ve Eğitsel Çalışmalar (Seçmeli ders)
Sağlık Bilgisi	

Tablo 8. English High School for Girls 1977 yılında verilen dersler⁵⁵

Ders Adları (1977)	
Türkçe	Fransızca
Sosyal Bilgiler	Beden Eğitimi
Ahlak	Müzik
Matematik	Resim
Fen Bilgisi	Rehberlik ve Eğitsel Kollar
İngilizce	Din

İngiliz Kız Okulu'nda verilen derslerde okutulacak ders kitapları, yabancı okullar Milli Eğitim'in idaresine bağlanana kadar denetlenmemiş, İngiliz hükümeti, eğitim sürecini desteklemek için okula ders kitapları, kitap setleri, okuma kartları gibi eğitim materyalleri göndermiştir.⁵⁶

1940'lı yıllara gelindiğinde Türk Mili Eğitim'ine bağlanan okulda okutulan İngilizce kitaplar, ders cetvelleri Talim Terbiye Kurulu'nun kontrollerinden geçerek belirlenmiştir. Okutulacak kitaplar, her eğitim-öğretim döneminin başında Talim Terbiye Kuruluna bildirilmiş, kitap içerikleri de uygunluk bakımından incelenmiş, kusurlu/yanlış bilgi bulunan bölümlerin kullanılmasına engel olunmuştur.⁵⁷ Tablo 8'de 1945 yılında Talim Terbiye Kurulu'nun onayladığı kitaplar belirtilmiştir.⁵⁸

Tablo 9. 1945 Yılında Talim Terbiye Kurulu'nun onayladığı ders kitapları

Kitap Adı	Yazar	Basım Yeri ve Yılı
Cranford	Mrs. Caskell	Thomas Nelson London 1936
The Vicar of Wakefield	Oliver Goldsmith	Thomas Nelson London 1936

⁵⁴ Atlı, 2015, s.83

⁵⁵ Atlı, 2015, s.83

⁵⁶ Atlı, 2015, s.77

⁵⁷ Atlı, 2015, s.79-81

⁵⁸ Atlı, 2015, s.77

Journal of Anglo-Turkish Relations / Volume 6 Number 2 June 2025

Vanity Fair	Oliver Goldsmith	Everyman's Library 1941
The Wind in the Willows	Kenneth Grahame	Matheus London 1939
The Beacon Readers Book 1-5	James H.Fassett	Ginn London 1941
The Beacon Readers Introductory Book	M.E. Sullivan and P.M. Cox	Ginn London 1941
Old and His Family, The Move, At Old Lobs	Ginn and Com. Ltd	Ginn London 1941
Fables and Fairy Tales	Michael West	Longmans Green 1941
The Hair Tree	Mary De Morgan	Longmans Green 1941
Companion The Alternative Reader 1-5	Longmans Green London	Longmans Green 1941
New Method Readers Alternative Readers 1-5	Longmans Green London	Longmans Green 1941
King Lear	William Shakespeare	Harmondsworth Middlesex England
Romeo and Juliet	William Shakespeare	Penguin Books London
A.Midsummer Nights Dream	William Shakespeare	Blakie and Son London
A Book of Verse For Boys and Girls	J.C. Smith	Oxford University
Good Company Poetry Vol VI, III	Willim J. Moughton	Birmingham Davis and Moughton
Treasure Island	Robert Louis Stevenson	Longmans Green London
French Course 1-2	C.A. Chardenal	Hachette London 1938

1940-1945 yıllarında okutulmak onayı almak üzere Talim Terbiye kuruluna gönderen kitaplar tablo 9'de belirtilmiştir.⁵⁹

Tablo 10. 1940-1945 yılları arasında Talim Terbiye Kurulu'na onaylanmak üzere gönderilen ders kitapları

Kitap Adı	Yazar	Basım Yeri ve Yılı
Livy Book XXI	F.E.A. Trayers	Belland Sons London
The Songs of Hiawatha	Longfellow	J.M. Dent London 1926
Junior Modern Prose	Richard Wilson	J.M. Dent London 1924
Exploring The British Isless	J.H. Stem Bridge	Oxford University London
Tales from Shakespeare	Charles and Mary Lamb	Nelson and Sons London
Stories of Greeks and Persians	H.Russel Cruise	Oxford University London 1934
Heroes and Heronies of Rome	K.W. Latham	Oxford University London 1937
Cambridge lessons in English	Geroge Samson	Cambridge University
Fairy Tales from France	Alice M.Bale	Macmillan London
The Magic Valley	E.Keary	Macmillan London
Old Norse Tales	E.Keary	Macmillan London

⁵⁹ Atlı, 2015, s.81

Journal of Anglo-Turkish Relations / Volume 6 Number 2 June 2025

Tales from Norseland	E.Keary	Macmillan London
Donkey-Slin	Alice M. Bale	Macmillan London
Tales from Midi	Alice M. Bale	Macmillan London
Old English Tales	Alice M. Bale	Macmillan London
Macmillan's New Modern Readers (I, II, Primer)	Alice M. Bale	Macmillan London 1937
Tales of Finna	James Carty	Macmillan London 1937
French Course (First, Second)	C.A. Chardenal	Hachette London 1938

Cumhuriyetin ilanına kadar İngiliz Kız Okulu'nda modern diller hariç olmak üzere tüm dersler İngiltere ekolünde yetişmiş eğitimciler tarafından verilmiştir. Cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye'de bulunan diğer yabancı okullar gibi İngiliz kız okulu da Türk Millî Eğitimi'nin çatısı altına girmiş, Türk Millî Eğitimi'nin kurallarına tabi olmuştur. Okulda millî eğitimin belirlediği dersler yine millî eğitim tarafından atanan öğretmenler tarafından verilmiştir. Buna rağmen İngiliz eğitim sistemi de sürdürülmüştür.⁶⁰

İzleyen yıllarda okulda görevlendirilen öğretmenler, Türkiye Cumhuriyeti, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan 7 Haziran 1957 tarihli Kültür Anlaşması gereğince belirlenmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı'nın da değerlendirmesi sonrası okulda görev yapmalarına izin verilmiştir.⁶¹ Tablo 10'da yıllarıyla birlikte İngiliz kız Okulu'nda görev yapan eğitimciler gösterilmiştir. Tablodan da anlaşılabileceği üzere okulda Türk ve İngiliz öğretmenler karma bir şekilde eğitim vermişlerdir.⁶²

Tablo 11. Kuruluşundan itibaren eğitimci kadrosu

Ders	Eğitmen
Türkçe	Ali Rıza Bey (1924-1925), Sıddıka Nuraldın (1925) Şevket Lüftü Bey, Fehamet Saci Hanım, Nikhet Hazıroğlu (1972-1973), Perihan Demirsu (1972-1973), Nermin Duru (1972-1973), Sacide Yörükaslan (1972-1973), Belkız Kocabaşoğlu (1972-1973)
Tarih	Ali Rıza Bey, Sıddıka Akandan (1972-1973), Muhammed Tahir Bey, Miss Musri
Matematik	Miss Musri (1972-1973), Miss Wilkinson (1972-1973), Mrs. Ergenekan (1972-1973)
Sağlık Eğitimi	Miss Beeston (1972-1973)
Gençlik	Miss Beeston (1972-1973), Mrs. Konger (1972-1973), Miss Hilton (1972-1973)
Coğrafya	Muhammed Tahir Bey, Calibe Altınöz (1972-1973), Bijen İnönü (1972-1973)
Yurt Bilgisi	Calibe Altınöz (1972-1973), Bijen İnönü (1972-1973)

⁶⁰ Sevinç, N., *Ajan Okulları*, İstanbul, 1978, s.91

⁶¹ 5.TBMM Tutanaklar, Kanunlar, Kararlar,

https://www5.tbmm.gov.tr/tutanaklar/Kanunlar_Kararlar/Kanuntbmmc039/Kanuntbmmc039/Kanuntbmmc03906997.Pdf

⁶² Atlı, 2015, s.71

Journal of Anglo-Turkish Relations / Volume 6 Number 2 June 2025

Bilinmiyor	Yusuf Rasih Bey (1926) ⁶³ Nahid Bey (1926), Mr. Feach (1943-1944), Miss Thompsen (1943-1944), Miss Stuart, Mrs. Hand, Miss White, Miss Mackinlay, Mrs. Vardan Pattan
Fen Bilgisi	Madrienne Brauner (1944)
İngilizce	Sıdika Akandan (1972-1973), Mrs. Göymen (1972-1973), Mrs. Algaş (1972-1973), Mrs. Yaşar, Mrs. Prider
Fizik	Mrs. İnel (1972-1973)
Psikoloji	Miss Linge (1972-1973)
Sanat	Mrs. Prider (1972-1973)

İngiliz Kız Okulu'nun öğretmen kadrosu, farklı dönemlerde uluslararası bir niteliğe sahip olmuş hem Osmanlı hem de Cumhuriyet döneminde eğitim alanında önemli bir rol üstlenmiştir.

İnformal olarak 1849, formal olarak 1860 yılında açıldığı kabul edilen okul, farklı sosyokültürel gruplarda yetişen genç kızlara ev sahipliği yapmıştır. 1878 yılında kadar eğitime devam eden okul 6 yıllığına kapandıktan sonra 1882'de açıldığında 14 öğrenciyle tekrar eğitim vermeye başlamıştır.⁶⁴

Tablo 12. Yıllara göre öğrenci sayıları

Yıl	Öğrenci Sayısı
1882	14 Öğrenci
1926	132 Öğrenci
1939-1940	135 Öğrenci
1941-1942	169 Öğrenci
1942-1943	181 Öğrenci
1943-1944	199 Öğrenci
1944-1945	217 Öğrenci
1945-1946	200 Öğrenci
1962-1963	194 Öğrenci
1974	250 Öğrenci
2025	258 Öğrenci

English High School for Girls, 1882 yılında yalnızca 14 öğrenciyle yeniden eğitime başlamış ve zamanla öğrenci sayısını istikrarlı bir şekilde artırmıştır. 1926 yılına gelindiğinde öğrenci sayısı 132'ye ulaşarak okulun eğitim kalitesi ve toplumsal kabulü açısından önemli bir

⁶³ Yusuf Rasih Bey, iki ay sonunda yetersiz bulunarak yerine İngiliz Erkek Okulu'ndan Nahid Bey getirilmiştir.

⁶⁴ Atlı, 2015, S.84-86

büyüme göstermiştir. 1939-1945 yılları arasında, II. Dünya Savaşı'na rağmen okulun öğrenci sayısında sürekli bir artış yaşanmış; 1939-1940'ta 135 olan öğrenci sayısı 1944-1945'te 217'ye yükselmiştir. 2025 yılına gelindiğinde ise 258 öğrenciyle tarihindeki en yüksek öğrenci sayısına ulaşarak hem eğitimdeki istikrarını hem de günümüzdeki geçerliliğini sürdürdüğünü göstermiştir. Genel olarak bakıldığında, okulun öğrenci sayılarındaki uzun vadeli artış eğilimi, English High School for Girls'ün zaman içinde güçlü bir eğitim kurumu kimliği kazandığını ve farklı dönemsel koşullara rağmen eğitim alanındaki prestijini koruduğunu ortaya koymaktadır. Bugün Beyoğlu Anadolu lisesi olarak

Sonuç

Ticari ilişkilerin yoğunluk kazandığı 19. yüzyılda, Osmanlı İmparatorluğu ile Birleşik Krallık arasındaki diplomatik ve ekonomik ilişkiler giderek artmış, bu ilişkilerin merkezi ise coğrafi ve siyasi önemi nedeniyle İstanbul olmuştur. Osmanlı'nın Levant bölgeleri olarak bilinen İstanbul, İzmir ve Bursa gibi şehirlerde, ticaret ve diplomasi yoluyla nüfuz kazanan Levant kökenli topluluklar (Levantenler), ihtiyaç duydukları sosyal, kültürel ve dini kurumları kurmaları için Osmanlı yönetimi tarafından teşvik edilmiş ve desteklenmiştir. Bu doğrultuda, söz konusu şehirlerde hastane, kilise, sinagog ve özellikle okul gibi kurumların kurulmasına izin verilmiş, bu girişimlerin hayata geçmesi için çeşitli kolaylıklar sağlanmıştır.

Bu bağlamda İstanbul'da açılan çok sayıda yabancı okul arasında önemli bir yere sahip olan English High School for Girls (İngiliz Kız Lisesi), Beyoğlu (Pera) semtinde 1849 yılında kurulmuştur. Okul, özellikle bölgede yaşayan İngiliz ve diğer Levanten ailelerin kız çocuklarına eğitim vermek amacıyla açılmıştır. Her ne kadar Levanten topluluğun bir kurumu olsa da statü olarak yabancı okul sayılmış ve doğrudan İngiliz yönetimi ve toplumunun denetimi altında faaliyet göstermiştir.

Okulun kuruluş hikayesi, Osmanlı sultanı Abdülmecit ve İngiliz Büyük Elçisi Stratford Canning'in geliştirmiş oldukları olumlu ilişkilerinin somut göstergelerinden biri olarak Viscount Stratford de Redcliffe'in eşi Lady Eliza Charlotte Canning'e (Lady Stratford de Redcliffe) Sultan Abdülmecid tarafından hediye edilen binayla başlamıştır. Bu binada yer alan ve gelir getiren altı dükkân, okulun faaliyetlerinin sürdürülmesine katkı sağlamak üzere vergiden muaf tutulmuş, böylece okulun maddi ihtiyaçları büyük ölçüde karşılanabilmiştir. Bunun yanı sıra, okulun finansmanı İngiltere hükümeti, İstanbul'daki İngiliz diplomatik misyonu ve Osmanlı topraklarında yaşayan İngiliz cemaati tarafından yapılan bağışlar ve yardımlarla da desteklenmiştir. Sultan Abdülmecid, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü ve egemenliğini koruma amacıyla 19. yüzyılda İngiltere'ye siyasi olarak yakınlaşmıştır. Bu süreçte İngiltere'nin İstanbul'daki Büyükelçisi Stratford Canning ile yakın ve stratejik bir dostluk kurmuştur. Canning, sıradan bir diplomattan çok, Osmanlı iç ve dış politikalarında etkili bir isim haline gelmiştir. Bu yakınlaşmanın yine bir göstergesi olarak, Kırım Savaşı sırasında İngiltere Osmanlı'nın yanında yer almış, iki ülke arasında ciddi bir ittifak oluşmuştur. İngiltere, Sultan Abdülmecid'e en prestijli nişanı olan Dizbağı Nişanı (Order of the Garter)'ni vermiştir.

Zaman içerisinde okul, Kırım Savaşı (1853-1856), 93 Harbi (1877-1878) ve I. Dünya Savaşı gibi dönemlerde çeşitli nedenlerle kapatılmış; savaşlar, diplomatik gerginlikler ve

uluslararası anlaşmazlıklar, okulun faaliyetlerini kesintiye uğratmıştır. Ancak bu duraklamalara rağmen, her seferinde yeniden açılmış ve eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmiştir. Resmi olarak kayıtlarına ulaşılan 1882 yılında 14 öğrenciyle eğitime başlayan okulun Cumhuriyet'in ilanından sonra yıllık ortalama 130 öğrencisi olmuştur. Yakın geçmişte ise bu ortalama 250 civarı olmuştur.

Okulun öğrenci kabul politikası da dönemin çok kültürlü yapısını yansıtmaktadır. İngiliz diploması ve iş dünyasının üst düzey mensuplarının çocuklarının yanı sıra, din, dil, ırk ve milliyet gözetmeksizin, Osmanlı sınırları içerisindeki diğer topluluklardan öğrenciler de kabul edilmiştir. Başlangıçta sadece kız öğrencilerin kabul edildiği okul, ilerleyen yıllarda karma eğitime geçmiş ve böylece toplumsal değişimlere ayak uydurmuştur.

1849 yılındaki kuruluşundan itibaren İngiliz eğitim sistemi ve pedagojik yaklaşımını esas alan okul, Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne geçiş sürecinde Türkiye'deki eğitim sisteminin millileştirilmesi yönündeki politikalar doğrultusunda önemli bir dönüşüm geçirmiştir. Tevhid-i Tedrisat Kanunu (1924) sonrasında, okulun müfredatı, yönetmeliği, sınıf içi uygulamaları, eğitim kadrosu, kitapları ve eğitim dili Türkiye Cumhuriyeti'nin eğitim politikalarına uygun şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu dönemde okul, Maarif Vekâletinin denetimi altına girmiştir. English High School for Girls okulunun 1910-1977 yılları arasında verdiği eğitim programları incelendiğinde, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçiş sürecinde eğitim anlayışında yaşanan dönüşümler net bir biçimde görülmektedir. Başlangıçta (1910 yılı) daha geleneksel ve Batılı anlayışı harmanlayan bir müfredat varken, zamanla sekülerleşme, ulusallaşma ve modernleşme eğilimleri belirginleşmiştir. Özellikle Cumhuriyet'in ilanından sonraki dönemde (1925-1937), dinî ve geleneksel içeriklerin yerini fizik, kimya, hijyen ve beden eğitimi gibi modern ve bilimsel temelli dersler almıştır. 1947-1977 arasında ders isimlerinin tamamen Türkçeleştiği, millî eğitim müfredatı ile uyum sağlandığı, sosyal bilgiler, yurt bilgisi gibi derslerle ulusal kimlik ve aidiyet duygusunun pekiştirilmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır.

1979 yılına gelindiğinde, dönemin İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher tarafından alınan karar uyarınca, yurtdışındaki İngiliz devlet destekli okulların kapatılmasına yönelik bir süreç başlatılmıştır. Bu karar doğrultusunda, İstanbul'daki English High School for Girls'ün de yabancı okul statüsü sona ermiş ve okul, 7 Ağustos 1979 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı'na devredilmiştir. Bu tarihten sonra okulun adı önce İngiliz Kız Ortaokulu olarak değiştirilmiş, 1980 yılında ise lise bölümü açılarak bugünkü adı olan Beyoğlu Anadolu Lisesine dönüştürülmüştür.

Günümüzde Beyoğlu Anadolu Lisesi olarak faaliyet göstermeye devam eden okul, çok kültürlü ve uluslararası nitelikli eğitim geleneğini, Türkiye'nin çağdaş eğitim anlayışıyla birleştiren köklü bir kurum olarak varlığını sürdürmektedir.

KAYNAKÇA

Makaleler

Aksoy, İ. (2014). Lozan Antlaşmasında Azınlık Okulları ve Yabancı Okullar. *Akademik Hassasiyetler*, 1(1), 69-87.

Büyükcı, S., İngiliz Okulları ve Tarihi Gelişimi, *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, Eylül, Sayı 6,

Eldem, E., ‘Ottoman financial integration with Europe: foreign loans, the Ottoman Bank and the Ottoman public debt’, *European Review*, Vol. 13:3 (2005) 434.

Ertaş, Ş., Öztürk, G. Y. (2017). Yabancıların Taşınmaz Edinmesindeki Gelişmeler ve Türkiye'deki Son Durum. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 23(3), 441-484.

Hadimoğlu, N.Ö., ‘Minority Schools, Foreign and International Schools in the New Law on Private Educational Institutions’, *Ankara Law Review*, Vol. 5:1 (2008)

Haydaroglu, İ. “Osmanlı Devleti’nde Yabancı Okullarda Denetim ve Cumhuriyet Dönemine Yansımaları”. *Tarih Araştırmaları Dergisi* 25, sy. 39 (Mayıs 2006): 149-60. https://doi.org/10.1501/Tarar_0000000222.

Haydaroglu, İlknur (2002). Osmanlı İmparatorluğunda Yabancı Okullar. *Türkler Ansiklopedisi* (c.14, s.181-188). Ankara: Yeni Türkiye.

Kara, A., Çavdaroglu, M., (2021). 20. Yüzyılda Osmanlı Toprakları Üzerinde Kurulan Nişantaşı İngiliz Erkek Mektebi Üzerine Bir Değerlendirme, *Asia Minor Studies*, Cilt 9 Sayı 2, 814-827,

Keskinkılıç, E. (2010). Osmanlı Devleti’nde Gayrimüslim Okullar (Eğitim-Yönetim-Denetim). *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, (23), 69-98.

Ortak, Ş. “Türk Hükûmeti’nin Yabancı Okulları Kontrol Altına Alma Çabaları ve Tevhid-İ Tedrisat Kanunu”, *Near East Historical Review*, 14/2, October, 2024, pp. 151 – 183.

Özcan, A., Buzpınar, G. T., (1997). Church Missionary Society İstanbul’da Tanzimat, İslahat ve Misyonerlik 1858-1880. *İstanbul Araştırmaları* (1), 63-79.

Özdemir A.U. “Osmanlı Modernleşmesinin İktisadi Boyutu”. *Journal of Anglo-Turkish Relations* 6, sy. 1 (Ocak 2025): 25-49.

Polat, H. (2021). 1869 Maarif Nizamnamesi’ne Göre Osmanlı Devleti’nin Azınlık ve Yabancı Okulları Denetim Altına Alma Girişimleri. *Asia Minor Studies*, (2), 775-785.

Raziye Oban (Çakıcıoğlu), “Levanten Kavramı ve Levantenler Üzerine Bir İnceleme” *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, ss. 337-356.352.

Journal of Anglo-Turkish Relations / Volume 6 Number 2 June 2025

Subaşı, T., "Stratford Canning'ın Raporlarına Göre Sultan Abdülmecid ve Ona İngiltere Tarafından Verilen Dizbağı Nişanı (Knight of the Garter)" *Belleten* 80, no. (2016): 157-176. <https://doi.org/10.37879/belleten.2016.157>.

Taşdemirci, E. (2001). "Türk Eğitim Tarihinde Azınlık okulları ve Yabancı Okullar", *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 10, Kayseri.

Tellan, E. B. (2022). Vjcran Kursar'ın Croatian Levantines in Ottoman Istanbul kitabı üzerine bir inceleme. *Kadim*, 4, 99–103. <https://doi.org/10.54462/kadim.1166318>

Thompson, D.E., 'The English Highschool for Girls İstanbul', 86-87.

Tezler

Dıġıroġlu, F. "II. Abdülhamid Dönemi Matbûat Politikaları: Mushaf Basımı ve Dinî Neşriyat." In Sultan II. Abdülhamid Han ve Dönemi, 631-653. İstanbul: TBMM Milli Saraylar, 2017.

Maessen, J. M. A. H. (2019). Building Beyoğlu: Histories of place in a central district in Istanbul. [Thesis, fully internal, Universiteit van Amsterdam].

Arşivler

5.TBMM Tutanaklar, Kanunlar, Kararlar,
https://www5.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc039/kanuntbmmc039/kanuntbmmc03906997.pdf

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Arşivi BEL-MTF-032795-001

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi BAO. M-29-08-1854

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi BOA. 37644-151306-21

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi BOA. 37644-151306-18

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi BOA. H-06-11-1291

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi BOA. H-14-04-1294

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi BOA. H-28-10-1291

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi BOA. H-29-02-1291

Journal of Anglo-Turkish Relations / Volume 6 Number 2 June 2025

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi BOA/ 37250-149528- 18

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi BOA/26-137-1

English High School for Girls öğrencisi Antigone Pavlovitch'in 1928 değerlendirme raporu

English High School for Girls öğrencisi Nevin Pertev'in 1925 değerlendirme raporu

English High School for Girls öğrencisi Selma Tully'nin 1937 değerlendirme raporu

English High School for Girls öğrencisi Semine Pavlovitch'in değerlendirme raporu

Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Kararları, 14 Mayıs 1952, s.56

Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Kararları, 4 Kasım 1952, s.308

İnternet Kaynakları

<http://www.ehsonline.org/>

<https://kampusstore.com/urun/beyoglu-anadolu-lisesi-welcome-pack>

<https://levantineheritage.com/note151.htm>

<https://www.frmtr.com/liseler/1075472-beyoglu-anadolu-lisesi.html>

<https://www.levantineheritage.com/girls-high-school.htm>

[https://www.onlineburak.com/en/product/7180320/istanbul-english-high-school-for-girls-okulu-degerlendirme-raporu-pertev-pasa-n;](https://www.onlineburak.com/en/product/7180320/istanbul-english-high-school-for-girls-okulu-degerlendirme-raporu-pertev-pasa-n)

https://www.kitantik.com/product/ANTIGONE-SEMIN-PAVLOVITCH-ENGLISH-HIGH-SCHOOL-FOR-GIRLS-1927-ZERIN-SABRI-DONEM-KARNESI_1br9qfyl4o2v60e1cas

https://www.youtube.com/watch?v=G2h45_JyiUM, BAL, Beyoğlu Anadolu Lisesi TRT OKUL Belgesel

<https://www.levantineheritage.com/whittall-letter.html>

Kitaplar

Atlı, C., *İstanbul'da İki İngiliz Okulu İngiliz Kız Ortaokulu İngiliz Erkek Lisesi*, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul 2015

Goffman, D. *Britons in the Ottoman Empire: 1642–1660* (Washington: University of Washington Press, 1998); Wood, Levant Company,

Gün, F., Erbay, H.F., Avşar, E., (2017), *Sultan II. Abdülhamid Han ve Dönemi*, İstanbul: TBMM Milli Saraylar. ss. 631-653.

Journal of Anglo-Turkish Relations / Volume 6 Number 2 June 2025

İlber Ortaylı, *Levantenler, Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul 1994, s. 204-207.

Kılıç, Sezen, *Türk-Alman İlişkileri ve Türkiye'deki Alman Okulları, (1852'den 1945'e kadar)*, Ankara 2005, s.152

Laidlaw, C. (2010) *The British in the Levant, London* : I.B. Tauris, 2010 p.217-224.

Sevinç, N. *Ajan Okulları*, İstanbul, 1978, s.91

Taş, K. Z. (2005). “20.Yüzyılın Başında Güneydoğu Anadolu'daki Azınlık/Ermeni Okulları”,

Vahapoğlu, M. H. (1990). *Osmanlı'dan Günümüze Azınlık ve Yabancı Okulları*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara.

Wood, A.C. (1964). *A History of the Levant Company* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203041703>

Yücel, M. S. (2016). *Türkiye'de yabancı okullar ve azınlık okulları (1925-1926)*.

EK 1

Fotoğraf 1.A British Ceremony in Constantinople Opening a Girls High School başlıklı haber için çizilen karakalem

“Konstantinopolis'te Bir İngiliz Töreni: Kız Lisesinin Açılışı”

İstanbul'daki İngiliz Kız Lisesi'nin 20 Aralık'taki açılış töreni koloninin önde gelen üyelerini bir araya getirdi. Büyükelçi Sir N. O'Connor'un yokluğunda kürsüye Elçilik Birinci Sekreteri Bay M. W. E. de Bunsen geldi. Bu fikir Lord Stratford de Redcliffe tarafından Büyükelçi olduğu dönemde ortaya atılmış ve teşvik edilmişti; merhum Konsolos Wrench de bu iyi işi başarmak için çok çalıştı. Grand Rue de Pera'da güzel bir bina olan okulda çok sayıda derslik ve gelecekte tüm İngiliz etkinliklerinin gerçekleştirileceği güzel bir salon bulunmaktadır. Açılış günü salonu dolduran kalabalık izleyici kitlesi arasında, Bay de Bunsen tarafından bir Firman bağışladığı için uygun bir şekilde atıfta bulunulan Sultan'ın temsilcileri de vardı. Okul, her milletten 140 öğrenciyle eğitime başlıyor.

EK 2

Fotoğraf 2.English High School for Girls' e ait 2 farklı logo

EK 3

Fotoğraf 3.1900'lü yıllarda English High School for Girls

EK 4

Fotoğraf 4.2020'li yıllardaki yeni adıyla Beyoğlu Anadolu Lisesi

POST TENEBRAS LUX

English High School for Girls,
CONSTANTINOPLE.

Name *Nevine Pertev* Term ending *April 7th 1925*
Form *I* No of Girls in Form *14*
Average Age *15 1/2* Position *8*

REPORT

Subjects	Total Term Marks	Examination Marks	General Remarks
	100.0	100.0	
Scripture or Extra Subject			
English Language			
English Literature			
Reading			
Dictation			
Composition			
Spelling			
Grammar			
Geography			
History			
Arithmetic			
Geometry			
Algebra			
Trigonometry			
Latin			
French			
German			
Italian			
Spanish			
Portuguese			
Physical Training			

Handwritten notes in the 'General Remarks' column:

Nevine has worked well at her English subjects and has made some progress. Her exam. results were disappointing. She should read as much English as possible. B.H.

Her work very disappointing. 100 40 6

Family good but the mother is often undecided. 100 40 7

Good work. 100 40 7

Good work has been done. 100 75 3

Next Term begins *April 15th* Mistress of Form *B. A. Sachs B. A. Lond.*
Next Term ends *June 27th* Headmistress *G. Hugh-Tobias, M.A. Cantab.*

Belge 1. Nevin Pertev'e ait English High School for Girls değerlendirme raporu

Journal of Anglo-Turkish Relations / Volume 6 Number 2 June 2025

EK 5

English High School For Girls
CONSTANTINOPLE

Name *Semine Pavlovič*
Form *Remove* REPORT Term ending *June 23rd 1927*
Average Age *16⁵/₂ yrs.*

SUBJECTS	REMARKS	EXAMINATION-MARKS		
		Examina- tion marks	Maxi- mum	Position
Scripture or Extra Subject				
English Language	Good careful work has been done. <i>S.H.M.</i>	40	88	9
English Literature				
Reading	Very fair. Semine must work hard to improve her pronunciation. <i>S.H.M.</i>			
Recitation				
Composition	Good work has been done. <i>K.W.</i>	74	90	2
Spelling	Good. <i>K.W.</i>	86	94	2
History	Good. Improving. <i>K.W.</i>	74	84	3
Geography	Very fair. Improving. <i>L.M.K.</i>	48	84	5
Botany				
Arithmetic	Very Fair <i>H.M.d'E</i>			
Geometry	Work with good. Exam weak. <i>H.M.d'E</i>	34	96	7
Algebra	Fairly Good <i>H.M.d'E</i>	43	80	6
Turkish		40		
Latin				
French	Pauvre; mais Semine dit-bien en surveillance de prononciation. <i>L.</i>	60	83	7
Handwork				
Drawing				
Writing Hygiene	Good. <i>H.M.d'E</i>	71	91	2
Music				
Physical Training	Good. <i>H.M.d'E</i>			

General Remarks *Conduct. Good. Progress. Good, but not sufficiently in advance of that of last term.*

Conduct Marks *2* No. of Excellents. *1*
Order Marks. *2* No. of Poors. *2*
Late Marks. *2*

No. of times present A.D. 49. P.D. 46.
No. of times absent. A.D. 0 P.D. 0.

Next Term begins. Monday, Sept. 19th.
Next Term ends.
L. M. Keen Mistress of Form
Headmistress
K. D. Thomas (B. A. Dixon)

Belge 2. Semine Pavlovič'e ait English High School for Girls değerlendirme raporu

English High School for Girls,

CONSTANTINOPLE

Report for Michaelmas Term, 1910

Name Fine Deyhat Hussein

Form I A No. in Form 21 Average Age 8 $\frac{2}{4}$

Position in Form 11th out of 16 Class I

	MONTHLY AVERAGES.	Terminal Exam.	TEACHER'S REPORT.	TEACHER'S INITIALS.
SCRIPTURE OR EXTRA SUBJECT	- - -	-	Good answers	P.W.
ARITHMETIC	5- 7 8	50 100	Improving but still slow	P.W.
ALGEBRA	- - -	-		P.W.
GEOMETRY	- - -	-		
ENGLISH GRAMMAR	7 8 9	75 90	Very good	P.W.
" LITERATURE	- - -	-	Very good answers	P.W.
WORD BOOK	- - -	-		
READING	4- 5 6	50 60	Fair	P.W.
RECITATION	8 9- 10	50 60	Learns her work well	P.W.
WRITING	7 7- 8+	35 40	Good	P.W.
SPELLING	8 9- 10	50 60	Very good indeed	P.W.
COMPOSITION	- - -	-	Very good	P.W.
GEOGRAPHY	9 9 9	95 100	Excellent	G.A.P.
HISTORY	8 10 10	65 100	Very good work	P.W.
SCIENCE	9 9 9	85 100	Excellent	P.W.
TRANSLATION	- - -	-		
FRENCH	9 10 9	35 40	A fait de grande progres. hkh	khk
DRAWING	7- 8 8	50 60	Very good	must
MUSIC	- - -	-		
NEEDLEWORK	- - -	-	Very Good	P.W.
WEEKLY CHARACTER OF WORK	C C B B A A A A	A A		

A (red), Excellent; A (black), Very Good; B, Good; C, Fair; D, anything below Fair.

Number of times absent 23 Grade for Term B+

" " late 0 Progress Satisfactory

Bad order marks 0 Conduct Excellent

Form Mistress M. Deale
Directress G. S. Charter

School reopens Jan. 3rd 1911

Belge 3. Safiye Hüseyin Elbi'nin kız kardeşi Fatıma Elbi'ye ait değerlendirme raporu